PRACOUNAJA BIEDNATA USICH KRAJOU ZŁUCZAJSIA! Cena 15 kap.

# HRAMADZIANIN

KASZTUJE: na 1 mies. 1 r. na 3 mies 3 r.

CENA ABWIESTAK: na 1 str. 80 k., na 4 str. 40 k.

Wychodzić dwa razy u tydzień u autorki i piatnicy.

ORHAN LEWAJE FRAKCYI BIEŁARUS. SOCYALIS. HRAMADY.

Adres Redakcii i administracyi: *Wilenskaja wul. 33, kw. 2* (uwachod z wulicy). Redakcyja adczyniena ad 1—2.

№ 13 Wilnia 28 Lutaho 1919 h. Hod I.

# ZMAHAJSIA, JAK MAHA—ZMOŽASZ

*Wilnia 28 Lutaho 1919 hoda.*

Usiebiełaruski i Usielitoŭski zjezdy Radaŭ rabotnickich, sialanskich i sałdackich deputataŭ wyniaśli zusim adnalkowyja pastanowy ab złuczeńni niezaležnaj Biełaruskaj-Socyalistycznaj Radawaj Respubliki z niezaležnaj Litoŭskaj Socyalistycznaj Radawoj Respublikaj u adnu Litoŭska-Biełaruskuju Respubliku Radaŭ. Z 27-ha lutaha ŭ Wilni paczynaje zasiadać adzin ahulny Centralny Spaŭniajuczy Kamitet Radaŭ i paczynaje arhanizawacca nowy ahulny Litoŭska-Biełaruski Urad.

Nie ŭdajuczysia ŭ padrobnaści taje niestaczy jakaja była dapuszczana pry sklikańni hetych zjezdaŭ, adnak, my nia možam prajści maŭczki hetki ważny histaryczny mament u žyćci dwuch susiednich narodaŭ, jak mechaniczznaje złuczeńnie ich u adzin ahulny dla abodwych narodaŭ dziaržaŭny arhanizm.

Praŭda, mo heta z czysta wajenna-stratehicznaha pohladu i patrebna i zusim zhodna z metaju, jak czasowaja miera, ale my pawinny hety palityczny mament razhledzić i z druhoha pohladu i dać jamu swaju czysta abjektyŭnuju acenku, heta z pohladu socyalna-ekanamicznaha i nacyanalna-palitycznaha.

Piersz za ŭsio my pawinny adznaczyć, szto ekanomika zaŭsiody wielmi ciesna zwiazana z palitykaj, heta papraŭdzie kažuczy jość dźwie rodnyja siostry, dziela czaho haworaczy ab socyalna-ekanamicznych faktarach ŭ žyćci taho ci inszaha narodu, treba zaŭsiody mieć na ŭwazie i usie tyja faktary czysta nacyanalna-palitycznaha charaktaru, jakija nia mienszaju majuć wahu i znaczeńnie ŭ narodnym žyćci.

Dyk woś pryhledajuczysia da ekanamicznaha žyćcia Biełarusi i Litwy, my na pierszy pahlad jak-by i nia znojdzim nijakaj pamiž imi roznicy. Jak Biełaruś, tak i Litwa, heta jość dwa krai dzie pierawažnaja bolszaść pracoŭnaha narodu zaniata tolki sielskaj haspadarkaj i wielmi niewialiczki pracent miastowaha praletaryjatu pracuje na chwabrykach, jakich jość wielmi mała. Uwieś handal abodwych hetych krajoŭ znachodzicca ŭ rukach adnych i tych samych handlaroŭ, bolszy abszar najlepszaj ziamli znachodziłasia ŭ rukach adnych i tych samych pamieszczykaŭ i h. d. i h. d.—adnym słowam, na pierszy raz zdajecca, szto nijakaj roznicy j niama.

Ale roznica jość i wielmi hłybokaja. Praŭda, u biełarusoŭ i litwinoŭ jość odna rodnaja pamiž saboj wialikaja buržuazija, heta polskija pamieszczyki i žydoŭskija kapitalisty-kupcy, a tak sama i ŭwieś drobny handal znachodzicca nia ŭ biełaruskich i nia ŭ litoŭskiah rukach, ale-ž my socyalisty nikoli nie baranili klasu wialikaj i drobnaj buržuazii, my zaŭsiody stajali i ciapier staim tolki za intaresy szyrokich słajoŭ pracoŭnych mas. I kali buržnazyjnyja klasy majuć wialikuju padobnaść (ahulnaja mowa, zwyczaj i h. d.), dyk klasa pracoŭnaha narodu, klas ziemlarobaŭ maje swaje wielmi jarkija asobnaści, z jakimi nielha nia liczycca. Hetymi asobnaściami zjaŭlajucca: mowa, zwyczai i naahuł uwieś układ, jak duchoŭnaha, taki haspadarskaha žyćcia, adnym słowam usie tyja asobnaści, jakija tolki mohuć adnu nacyju adraźniwać ad druhoj, czym naprykład francuzy rozniacca ad anhlijcaŭ i h. d.

U kožnaj nacyi jość swaje kulturna-nacyanalnyja i palitycznyja ideały, heto hłaŭnym czynam u arhanizacyi narodnaj aświety. Jak naprykład hety ahulny L.-B. urad budzie adczyniać szkoły dla biełarusaŭ i dla ličwinoŭ? A jak naahuł mahczyma arhanizacyja ŭsiakaj zaszkolnaj aświety, arhanizacyja sudu i h. d. Wiedama, szto kali nie karystacca ruskim internacyliźmam, dyk prydziec-

**Tawaryszy! na Waszym abawiazku lažyć, kab wychadziła Waszaja partyjnaja czasopiś u rodnaj Waszaj mowie.**

**Niachaj kožny z Was kuplaje i paszyraje swaju sialanskuju i rabotnickuju hazetu!**

ca liczycca s tym, szto jość i budawać nowy ład žyćcia na hruncie miejscowaj kultury.

Budawać ład nowaho žyćcia moža tolki sam pracoŭny narod, tolki tyja, chto praz sotni hod maŭczki ciarpieŭ panawańnia hwałtu iździeku. Kožny narod pawinien być haspadarom swajho žyćcia, athetul wywad taki, szto i biełarusy i litwiny pawinny kožny zawadzić paradak u swajej chaci taki, jaki jany sami znachodziać najlepszym.

Woś dziela czaho nie miechanicznaja złuczeńnie pawinno być, a ciesny sajuz świadomych narodaŭ, pawinna być federacyja. Tolki ustanawiŭszy federacyju, myb mahli dać mahczymaść kožnamu narodu, unntranna zusim wolna razwiwacca i naprawić nacyanalnyja damahańni na prawilny szlach. Miechanicznaje-ž złuczeńnie, moža tolki raspaliwać ahoń nacyanalnych straściaŭ i pawialiczywać szowinizm.

# SZTO TAKOJE SWABODA?

(Hl. № 13).

Praŭda, zmiest aktu ab Polska-Litoŭska-Biełaruskaj unii byŭ taki, szto nia wielmi ciažkaje jarmo adrazu kłałasia na szyju biełaruskaha narodu. U hetym akcie nawiet skazana, szto usie zakony dla Litoŭska-Biełaruskaj dziaržawy razhladajucca tolki litoŭska-biełaruskimi deputatami ŭ ahulnym sejmie i szto ŭłada wialikaha kniazia wyjaŭlajecca niezaležna, ale paczynajuczy z druhoj paławiny siamnaccataha stalećcia, hety razdzieł paczaŭ ściracca i paczali zjaŭlacca supolnyja dla abiedzwych dziaržaŭ ustanowy.

Polskaja zamožnaja szlachta nia zdawoliŭszysia aktam hetaha sajuzu, paczuŭszy swaju moc sieła na karak biełaruskaha narodu i paczała akatałiczawać prawasłaŭnaje nasialeńnie, paczała pałanizawać Biełuju Ruś. Apirajuczysia na karaleŭskuju ŭładu, jakaja paddawałasia namowam jezuickich ksiandzoŭ ŭ relihijna nacynalnych sprawach, polskaja zamožnaja szlachta proci woli wializnaj bolszaści prawasłaŭnych žycharoŭ, a karystajuczysia tolki zdradaj niekolkich prawasłaŭnych biskupaŭ, dabiłasia carkoŭnaj unii — heta znicze złuczeńnia prawasłaŭnaj cerkwy z katalickim kaściołam. Paczynajecca z hetaha czasu wielmi wostraja relihijna nacyanalnaja baradźba. Usie tworskija siły biełaruskaha narodu byli napraŭlany tolki na hetuju relihijna-nacyanalnuju baradźbu.

Wiedama, szto karaleŭski polski ŭrad mieŭ u swaich rukach usie sredstwy, kab pieramahczy ŭ hetaj baradźbie ćwiorda stajaŭszuju za swaje swierennyja prawy biełaruskuju nacyju, i, nadzielajuczy roznymi prywilejami tych, katoryja da jaho pierachodzili, pieraciachnuŭ da siabie hetkim paradkam, znacznuju czastku biełaruskaj intelihencii. Pad hetym naciskam polszczyny i katalictwa, kali na prawa i na lewa razdawalisia roznyja prawy i prywilei, a samaje hłaŭnaje kali usie ziemli, jakija raniej naležali usiamu hramadzianstwu stali pieradawać na ŭłasnaść tym, katoryja stanawilisia wiernymi polskaj karonie—„wiarchi“ narodu adszczapilisia ad jaho „nizaŭ“. Hetak pierawažnaja czastka biełaruskaj szlachty zdradziła swajmu narodu, bo pryjmajuczy ad palakoŭ katalickuju relihiju, jany razam pryjmali ich mowu i kulturu. Astaŭsia wiernym sabie tolki adzin pracoŭny sialanski narod, katory stohnuczy pad ciažkim jarmom panskaha pryhonu, praz sotni hod nios swaju daŭniejszuju rodnuju mowu i kulturu.

Usia heta relihijna nacyanalnaja baradźba da taho spustaszała nasz kraj, szto ŭ kancy wosiemnaccataha stalećcia ŭsiudy pa miejscoch wyjaŭlaicca rezki upadak ekanamicznaha žyćcia, pryastanoŭka handlu i pramysłowaści. Ale za toje usiudy czujecca „polskaść“. Polskaja mowa i kultura usio hłybiej i hłybiej pranikała y wiarchi hramadzianstwa i u samuju huszczu mieszczanstwa, usiudy paczało szyrycca apalaczywańnie, asabliwa ŭ zaścienkach małych i wialikszych miestach.

Kali ŭ czaś polskaha panawannia biełaruskamu narodu tymi ci inszymi sposabami udawałasia baranicca ad zniszczennia swajho nacyanalnaha „ja“, to u czas Maskoŭskaha, jaki nastaŭ paśla razdziełu Polszczy, biełaruskamu narodu zusim zacisnuli rot, pryduszyli žywuju tworczuju dumku. Maskoŭski carski ŭrad raspaczaŭszy baradźbu z pałanizacyjaj ŭ naszym krai staŭ uciskać i ŭsio naszaje rodnaje biełaruskaje. Tak była zabaroniena užywać biełaruskuju mowu ŭ szkoli, i waŭsich dziaržaŭnych i hramadzkich ustanowach. Było zabaroniena drukawać u biełaruskaj mowie knihi i hazety. Hetuju baradzbu Maskoŭska-palicejski ŭrad wioŭ biez usielakaje systemy, a hruba i dzika raspraŭlajuczysia z usim polskim pryciskaŭ i ŭsio biełaruskaje. Badaj szto da 60 hadoŭ minuŭszaha stalećcia, Maskoŭski ŭrad nawiet wielmi kiepska razumieŭ, szto jon maje dzieła z biełaruskim krajem, a tahoczasnyja hienierał-hubernatary prosta kazali, szto „tut ruskij duch, tut rusju pachniet“, nu i wiedama, szto jany staralisia z biełarusoŭ zrabić „istinno russkich ludziej“.

Ale im heta zrabić nie ŭdałosia. Praŭda, rasiejskaja kultura, tak sama jak i raniej polskaja, mnoha pryciahiwała da siabie lepszych synoŭ Biełaruśi, ale ŭžo ŭ kancy dziewiatnaccataha stalećcia, nia hledziaczy na ŭsie uciski i zdziek nad usim biełaruskim Maskoŭskaha ŭradu, paczynaje prabudziacca biełaruskaja nacyanalnaja dumka. Pajaŭlaicca cały rad pieśniaroŭ i piśmiennikaŭ, katoryja

paczynajuć patrochu budzić swoj narod da nacyanalnaj świadomaści.

V.

Kaniec XIX i pierszyja hady XX stalećcia prachodziać dla biełaruskaha narodu pad sztandaram kulturnanacyanalnaha ipalitycznaha adradžeńnia. Rewalucyjny ruch 1905—06 hadoŭ prabužaje ad snu szyrokija słoi narodnych mas, katoryja rewalucyjnym zawajewańniam woli dajuć užo całuju siamju swaich hramadzkich i palitycznych dziejaczoŭ, a tak sama pieśniaroŭ, piśmiennikaŭ i artystaŭ. U Wilni, Miensku i Pietrahradzi zakładaicca pierszaja biełaruskaja socyalistycznaja partyja Biełaruskaja Socyalistycznaja Hramada, kala katoraj paczynaje hurtawacca lepszaja swiadomaja czastka biełaruskaj narodnaj intelihencii.

Nastaŭszyja paśla rewalucyi 1905—06 hadoŭ ciomnyja dni czornaj reakcyi užo nia ŭ siłach byli patuszyć „praŭdy jasnaj“. Biełaruski narod, nia hledziaczy na toje, szto mnohich lepszych jaho synoŭ maskoŭskija žandary paczali hnaić u tur moch i ssyłać u dalokuju Sibir, užo ćwiorda staŭ na swaje ŭłasuyja nohi i wusnami swaich lepszych synoŭ hołasna skazaŭ usim swaim woraham:

Nie pahasić wam praŭdy jasnaj,
Žyŭ biełarus i budzie žyć!

Mahutny paryŭ rewalucyi 1917—19 hadoŭ zachwatywaje jaszcze szyrejszyja słai pracoŭnaha sialanstwa, katoraje pad strechami swaich kurnych chat praz sotni hod baraniła ad polskaha pana i maskoŭskaha žandara swaju roznuju „prostuju“ mowu, swaje najdaŭniejszyja zwyczai, wierańni i h. d.—ciapier hetaja „hramada pracoŭnych ludzioŭ, paczynaje skidać aposzniaje jarmo hwałtoŭnaha panawańnia czužyncaŭ, paczynaje na ruinach ucisku, hwałtu i zdzieku, budawać swaju lepszuju szczaśliwuju buduczynu—praŭdy i swabody.

Ciapier na Biełarusi jość niekalki biełaruskich sosyalistycznych i demakratycznych partyj, katoraja kožnaja pa swojmu razumiejuć zdziejśnieńnie najdaŭniejszych žadańniaŭ biełaruskaha narodu.

Naszaja partyja rewalucyjnaha socyalizmu jak partyja pracoŭnaj sialanskaj biednaty, liczyć, szto naszaje nacyanalnaje adradžeńnie machczyma tolki tahdy, kali my prawiedziom u žyćcio usie idei socyalizmu, heta znaczyć kali ŭsia ziamla, lasy, ziamnyja nietry, wada, ŭsie chwabryki i banki buduć naležać ŭsioj pracoŭnaj ludzkaj hramadzie, — adnym słowam, kali ŭsia ziamla, chwabryki i ŭsie kapitały buduć socyalizirowany. Naszaja partyja kaža:—praz ździejsnieńnie socyalizmu da nacyanalnaha adradžeńnia!

Ale, tawaryszy, my pawinny ćwiorda i jasna adznaczyć, szto my prawiedziom u žyćcio ŭsie idei socyalizma i zdabudziem sabie lepszuju dolu tolki tachdy, kali my abaronim usie palitycznyja swabody, kali poŭnaściu buduć abezpeczeny swaboda słowa, druku, sumlennia, schodaŭ, sajuzaŭ i h. d.

Niachaj-ža jasnym soncam zaświecić wola ŭ naszaj rodnaj staroncy! Niachaj žywie wolny pracoŭny biełaruski narod!

*Anton Niebaraka.*

# Z Biełarusi i Litwy.

**Z Horadni.** (Ad naszaha karespandenta). Za try hady niamieckaha tut panawańnia ŭ Horadni zrabiłasia mnoha pieramien. Najbolsz kidałasia ŭ woczy toje, szto hetaje adwiecznaje biełaruskaje miesta paczało nabirać polskaha charaktaru: usiudy źjawilisia nadpisy polskich ustanoŭ z namalawanymi na ich polskimi arłami; szto ni hlań — to, bywała, ŭbaczysz ci to supraŭdnaha polskaha legijoniera, ci to wucznia jakoj szkoły ŭ legijonskaj szapcy z polskim znaczkom. Hledziuczy na heta ciomnyja ludzi paczali patrochu wieryć, szto tut „papraŭdzi budzie Polszcza i niamaszaka inszaje rady, jak pakarycca polskim panom.

Adnak, aposznija czasy pakazali, szto ŭsia hennja polszczyna ŭ Horadni — tolki, zwierchnia̧ja, szto heta tolki niesztа nanosnaje, czužoje narodu. Dawoli było, kab rasczyniłasia hranica, jakaja dzialiła nasz kraj na czastki, i woś zrazu chłynuła siudy chwala starych žycharaŭ miesta, wyhnanych z hetul wajnoj. A rązam z hetym sczez i czužacki nalot, i biełaruskaje nacyanalnaje žyćcio szybka zakipieła.

Zakipieła jano piersz za ŭsio ŭ tych masach biełaruskaha pracoŭnaha narodu, jakija sotni hadoŭ ciarpieli ucisk polskich panoŭ i maskoŭskich czynoŭnikaŭ. Horadnia stałasia centram arhanizacyi naszaha sialanstwa: tut adbyłosia niekalki sialanskich źjezdaŭ, tut załažyłasia Pawiatowaja Rada Sialanskich Deputataŭ, kirujuczaja žyćciom biełaruskaj wioski ŭ pawieci. A pobacz z hetaj czysta klasowaj arhanizacyjaj utwaryłasia i ahulnaja demakratycznaja nacyjanalnaja arhanizacyja — Biełaruski Kamitet, zluczyŭszyj usie czynnyja biełaruskija siły miesta Horadni.

U paławinie studzienia, kab dać mahczymaść ciaśniej zjednać tutejszych biełarusaŭ na hrunci nia tolki raboty, ale sztodziennaha žyćcia, u Horadni adkryŭsia biełaruski klub „Nasza Chata“. U śled za hetym zasnawałasia wydawieckaje tawarystwa „Łuczynka“.

Ureszci paczała wychadzić biełaruskaja czasopiś «Biełaruski narod» (wydańnia litoŭskaha ministerstwa biełaruskich spraŭ) i maje u chutkim czasie wyjści orhan niezaležnaj socyalistycznaj myśli «Siarmiažnaja biednata».

Istnuje trochklasowaja biełaruskaja szkoła. Ładziacca kursy biełarusaznaŭstwa. U hramadzkaj himnazii ŭwiedziany wykład biełaruskaj mowy. Adbywajucca biełaruskija spektakli, kancerty, wieczaryni.

Apracza czysta biełaruskaj raboty biełarusy zanimajuć miesta, ŭ ahulnaj hramadzkaj raboci. Tak, jany majuć swaich pradstaŭnikoŭ u Radzie Rabotnickich Deputataŭ u Miastowym Kamitecci, ŭ sudzie i t. d.

Naahuł, usiudy paczujesz ciapier biełaruskuju mowu, pabaczysz uradowyja abwiestki pa biełarusku, biełaruskija knižki i insz. *A. N.*

# Z USIAHO SWIETU.

**Bernskaja konferencija i Rasieja.**

Jak wiedama ŭ Bernie užo katory czas zasiadaje konferencija socyjalistaŭ usich dziaržaŭnych narodaŭ. Hetaja konferencija pastanawiła pasłać u Rasieju kamisiju, dziela aznajamleńnia z pałažeńniem Ruskaha pytańnia na miejscy i žwiarnułasia praz giermanski ŭrad da Rasiejskaha z hetkaj telehramaj:

Rnskamu Narodnamu Kamisaryjatu pa zahranicznym sprawam.

Sabraŭszyjsia ŭ Berni miżnarodowy socyjalistyczny kongres naznaczyŭ dziela absledawańnia socyalnaha i palitycznaha pałażeńnia ŭ Rasiei kamisiju, kataraja składajecca z tr. Adlera ci Otto Bauera, K. Kauckaha, Hilferdzinga, Lote, Hendersona, Tamozo, adnaho fina i adnaho italjanca, imia katorych buduć jaszcze ukazany. Kamisija prosić niamiecki ŭrad źwiarnucca z prośboj da ruskaha ŭradu, ab wydaczy jej razraszenija na ŭjezd u Rasieju. Adkaz prosim naprawić u ministerstwa zahranicznych spraŭ.

Na hetuju telehramu Ruski Radawy urad daŭ woś hetki adkaz:

Radzio — telehrama narodnaha kamisara pa zahranicznym sprawam.

Niamieckamu ministru pa zahranicznym sprawam. Berlin.

19-ho lutaha. U adkaz na waszu telehramu ad siehoniaszniaha czysła, śpiaszu pawiadamić was, szto my chocia-ž i nia liczym Bernskuju konferencjyu ni socyjalistycznaj, ni predstaŭnicaj choć u jakoj niebudź stupieni rabotnickaj klasy, usio-ž taki my razraszaim ujezd u Rasieju toj kamisii, jakaja wami nazwana ŭ waszaj radziotelehramie i dajom hwarantyju, szto jana budzie mahczy ŭsiestarońnie aznajomicca, jak heta my razreszajem ŭjezd usielakaj inszaj buržuaznaj kamisii, jakija majuć na meci dawiedacza ab paradkach ŭ Rasiei.

Z hadziŭszysia bezumouna na ŭjezd u Rasieju hetaj kamisii, my chacieli-b wiedać, ci zhodziacca wasz demakratyczny ŭrad, a tak sama demakratycznyja ŭrady inszych krajoŭ, hramadzianie jakich pryjmajuć uczaście ŭ kamisii, razraszyć ujezd ŭ hetyja krai naszaj kamisii ad Radawaj Respubliki.

Prosim tocznia ukazać ab czasie pryjezda kamisii, kab my mahli pa zhodzie z Litoŭskaj i Biełaruskaj Radawymi Respublikami pryniać usie miery dla ablahczeńnia jaje pajezdki.

Narodny kamisar zahranicznych spraŭ
**Czyczeryn.**

◆ ◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆ ◆◆◆◆◆◆◆◆

# Z CZYRWONAHA FRONTU.

### Paunoczny front.

24-II (L.T.A.). Na Archangielskim uczastku u napraŭleńni na Szenkur praischodziać styczki razwiedczykaŭ. Zaŭważyli my, szto niepryjaciel umacowywaje swaje pazycyii na hare Waha ŭ 75 w. ad uściahetaj raki.

### Zachodni front.

Na uczastku Narwy naszy wojski prajszli ŭ nastupleńnie na race Ługa, ŭ niekolkich miejsach my zaniali ŭschodni bierah raki Narwy. Niepryjaciel wiadzie silnyja ataki z dapamohaj artyleryi. Boj prodaŭżaicca.

Na Walkskim uczastku ŭ wakolicy Maryjenburh paśla 5-ci czasowaj bitwy Łatyszskija czyrwonyja czaści adyjszli da Myryjenburha. Na Mozyrskim uczastku naszy czaści zaniali cely, rad wiosak pry st. Koreścień.

### Paudniowy front.

Na Donieckim uczastku niapryjaciel atakawaŭ nie kolki raz Ługansk, na paŭdzień ad st. Retyne, ale byŭ adbity z wialikimi stratami. Na uschod ad Debalcawa idzie boj, rezultat jakoha jaszcze nia wyjaśniŭsia. Niepryjaciel atakawaŭ wojski naszy pry st. Lemewatka, Ałmaznaja, Mandziłoŭka, Alczeŭskaja. Na Bieławodskim uczastku paczaŭsia razliŭ raki, szto wielmi zatrudniaje rnch naszych wojsk. Na Bohuczarskim uczastku naszy padźwinulisia na 10 w. i zaniali Baltyckij na poŭdzień ad Małkiewan U dalinie Biarozawaj naszy czaści z bojem padźwihajucca ŭpiarod. Na ŭschod ad raki Hniłoj, niepryjaciel pa adtrymańni padkrapleńniaŭ kala 8 pałkoŭ niekolki razoŭ rabiŭ sprobu pierajści ŭ kontr-ataku, ale kożny raz byŭ adkinuty da Minszecka.

### Uschodni front.

Na Ufimskim uczastku proischodziać styczki razwiedczykaŭ ŭ wakolicy Krasnoufimskaj żaleznaj darohi. Naszy czaści prymuszany byli adstupić za niekolki wiosak na poŭdzień ad Kuedy. Na Zemskim uczastku naszy czaści prajszoŭszy ŭ nastupleńnie prahnali niepryjaciela z niekalkich wiosak. U wakolicy Osy, na Piermskim uczastku naszaje nastupleńnie idzie dobra. My zaniali niekolki wiosak.

# KRONIKA.

### Pierszy Usielitouski zjezd Radau Sialanskich i Rabotnickich deputatau.

Pytańnie ab zjednańni Litwy i Biełarusi ŭ adnu Radawuju Litoŭska-Biełaruskuju Respubliku.

Paśla dakłada t. Cichoŭskaho pa prapazycyi frakcyi kamunistaŭ pryniata adnahałosna woś hetkaja razalucyja:

Zjezd witaje bratniuju Radawuju Respubliku Biełarusi i z hłybokim zadawaleńniem adznaczaje, szto damahańni abjednańnia Litwy i Biełarusi ŭ adnu Respubliku adnolkawa blizki i pryjemny pracoŭnamu narodu Litwy, jak i pracoŭnamu narodu Biełarusi. Dziela hetaha, liczuczysia z tym, szto użo pryniata zjezdam Radoŭ Rabotnickich, Sialanskich i Sałdackich deputataŭ Biełarusi pastanowa ab zjednańni Litwy i Biełarusi. Zjezd uraczyście praklamuje stwareńnie adzinaj socyalistycznaj Radawaj Respubliki Litwy i Biełarusi i daruczaje wybranamu im Spaŭniajuczamu Kamitetu Radaŭ Rabotniokich, Sialanskich i Sałdackich deputataŭ Litwy zjednacca z Centralnym spaŭniajuczym Kamitam Radaŭ Rabotnickich i Sałdackich Deputataŭ Biełarusi i wybrać Rabotnicka-Sialanski ŭrad Socyalistycznaj Radawaj Respubliki Litwy i Biełarusi.

Adczuwaja swaju nieaddzielnuju źwiaź z usimi Radawymi Socyalistycznymi Respublikami, zjezd razumieje ŭ abjednańni Radawaj Litwy z Radawaj Biełarusijaj, tolki pierszy szah pa puci abjednańnia usich Socyalistycznych Respublik u adziny dziarżaŭny arhanizm i daruczaje Rabotnicka-Sialanskamu Uradu Socyalistycznaj Radaw. Respubliki Litwy i Biełarusi ŭ jak najchutczejszym czasie ŭstupić u pierahawory z Rabotnicka-Sialanskim uradam R. S. F. S. R., Łatwii, Ukrainy i Estlandzii ab tym, kab stwaryć z usich hetych respublik adzinuju federacyjnuju Socyalistycznuju Radawuju Respubliku.

Redakcyja: *Redakcyjny Kolektyu.*

Wydawiectwa: *Wilenski Kamitet Lewaje Frakcyi Biełaruskaj Socyalistycznaj Hramady.*

Nabrana literami „Hramadzianina", addrukowana u drukarni «Pramień», Ihnataŭski, 5.